

Předmět, třída, téma	Zámořské objevy, Kryštof Kolumbus, 7. – 8. ročník
Cíl – čtenářský (co žáky učíme z oblasti čtení a práce s textem)	Naučíme se číst pozorně a detailně. (Aktivita 1 / Použij 5W: who, where, what, when a why – kdo, kde, co, kdy a proč)
Cíl – oborový (alespoň v náznaku představit téma, jaké části hodiny se práce s textem týká apod.)	- Žák shrne informace z článku o Kryštofu Kolumbovi a jeho zámořských objevech. - Žák zhodnotí význam jeho objevu v rámci historického kontextu.
Bibliografická citace použitého textu, odkaz na text. Byl-li text upraven oproti originálu, uvést.	PITROVÁ, Pavlína, 2021. <i>KRYŠTOF KOLUMBUS, LESK A BÍDA NEJSILAVNĚJŠÍHO MOŘEPLAVCE</i> . National Geographic Česko [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: https://www.national-geographic.cz/clanky/krystof-kolumbus-lesk-a-bida-nejsilavnejsiho-moreplavce.html
Použité metody a způsob organizace práce	Aktivita 1 / Použij 5W: who, where, what, when a why – kdo, kde, co, kdy a proč
Další poznámky, pomůcky apod.	

Proč jste vybrali tento text:

Tento text pojednává o Kryštofu Kolumbovi a jeho objevení Ameriky, shrnuje dosavadní poznání a přichází i s několika zajímavostmi. Je psán srozumitelnou formou, lze jej využít jak pro dějepisné učivo, tak ke cvičení čtenářských strategií.

KRYŠTOF KOLUMBUS, LESK A BÍDA NEJSLAVNĚJŠÍHO MOŘEPLAVCE

20. května 1506, zemřel jeden z nejznámějších mořeplavců a objevitelů Kryštof Kolumbus. Již během jeho života se všeobecně uznávalo, že Země je kulatá, ale mapy světa nebyly úplné. Úplně na nich chyběl třeba jeden z kontinentů – Amerika.

Kryštof Kolumbus, lesk a bída nejslavnějšího mořeplavce

Autor: [Redakce](#)

06. 03. 2021

Kolumbus se narodil roku 1451 v italském přístavním městě Janově. Už jako mladík ho lákalo moře, a proto se snažil získat práci námořníka na obchodních lodích, jež křižovaly Středozemní moře i Atlantik. Tak se dostal do Portugalska, Anglie, ke břehům Afriky a na Island.

Vábení dále

Kolumbus se snažil získat podporu vlivných lidí pro zaoceánské plavby. Předpokládal, že cesta do Asie se dá podniknout kromě východní, doposud užívané cesty, i západním směrem. Pokoušel se přednést své návrhy ohledně výpravy u dvora krále Jana II. Portugalského, ale tam nepochodil.

Štěstí se na něj nakonec usmálo ve Španělsku. Roku 1486 přijali Kolumba do služby Ferdinand II. Aragonský a Isabela Kastilská a jeho plány dostat se do Asie západní cestou nechali prozkoumat královskou radou. V dubnu 1492 byla cesta na západ odsouhlasena hlavně díky osobní podpoře Isabely Kastilské. Kolumbus měl pro Španělsko získat nové kolonie spolu s jejich bohatstvím a obrátit původní obyvatelé na křesťanství.

Cesta přes Atlantik

Z přístavu Palos de la Frontera vypluly 3. srpna 1492 tři lodě – Santa Maria, Pinta a Nina – s přibližně stočlennou posádkou směrem na Kanárské ostrovy a odtud dále na západ. Dne 12. října spatřili námořníci konečně toužebně očekávanou pevninu. Kolumbus byl až do své smrti přesvědčen, že přistál u asijských břehů. I z toho důvodu pojmenoval místní obyvatelé jako indiány v domnění, že se dostal k východnímu břehu Indie.

Ve skutečnosti se jednalo o ostrov v dnešních Bahamách, Kolumbem nazvaný San Salvador. Odtud se vydali kolem Kuby na ostrov Hispaniola, kde se nyní rozkládá Haiti a Dominikánská republika. V noci z 24. na 25. prosince u břehů Hispanioly ztroskotala vlajková loď expedice Santa Maria. V polovině letošního května se objevila zpráva, že tým podmořských archeologů pod vedením Američana Barryho Clifforda podle všeho našel u severního pobřeží Haiti právě vrak Santa Marii.

Ale zpátky ke Kolumbovi, který s povolením místního náčelníka nechal na Hispaniole vybudovat opevněnou osadu s názvem La Navidad (Vánoce) a ponechal tady i část posádky. Se zbylými dvěma loděmi, deseti indiány a různými předměty a plodinami se následně vydal na zpáteční cestu do Španělska, kde se mu dostalo vřelého přijetí.

Druhá výprava

V září 1493 se Kolumbus vydal do dálav podruhé, tentokrát s mnohem větší flotilou. Jak zjistil po příjezdu, z pevnosti La Navidad zbyly jen trosky. Osadníci zčásti podlehli nemocem, zčásti byli zavražděni domorodci. Kolumbus prozkoumával další ostrovy

v oblasti a zároveň poměrně neúspěšně hledal bohatá naleziště zlata. Roku 1495 proběhlo první velké povstání indiánů, krvavě potlačené Španěly, kteří je využívali jako otroky. V červnu 1496 se Kolumbus vrátil do Španělska, kde už bylo přivítání o poznání chladnější.

Třetí výprava

Při třetí výpravě v roce 1498 objevil Kolumbus ostrov Trinidad, odkud mořeplavci poprvé spatřili břehy skutečné pevniny – dnešní Venezuely. Následně tam i přistáli, což patrně znamenalo první španělský kontakt s americkou pevninou. Kvůli nepokojům a stížnostem dočasně zvolených guvernérů na Hispaniole byl Kolumbus i se svými dvěma bratry nakonec zajat a musel se vrátit zpátky do Španělska, kde ho ale král s královnou propustili.

Čtvrtá výprava

Na svou poslední výpravu se Kolumbus vypravil v roce 1502. Během ní hodlal blíže prozkoumat objevenou pevninu a pokusit se najít úžinu kvůli další cestě na západ. Dostal se k pobřeží Hondurasu, Nikaragui, Kostariky, Panamy a nakonec zakotvil na Jamajce, kde strávil čekáním na pomoc kvůli katastrofálnímu stavu svých lodí přibližně rok. Po četných peripetiích s domorodci i s vlastní posádkou se Kolumbus vrátil do Španělska v listopadu 1504. O dva roky později zemřel ve Valladolidu, když se mu nepodařilo zajistit v plném rozsahu svým dvěma synům Diegovi a Fernandovi bohatství a tituly, jež měl slíbené.

Ačkoli břehů Severní Ameriky dosáhli už kolem roku 1000 Vikingové, byly to právě Kolumbovy výpravy, které vzbudily zájem Evropy a způsobily dlouhotrvající kolonizaci Nového světa, respektive amerického kontinentu.

Pavla Pitrová